

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Θ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 16 ΜΑΪΟΥ 1931

ΑΡΙΘ. 20

ΑΙ ΕΝ ΛΑΜΠΕΘ ΤΟΥ 1930 ΕΝΩΤΙΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ

ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Β. Αι ἐλπίδες.

[Δ]

Ἄλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ κατὰ τὸ ἕπ' ὄψιν ἡμῶν συνέδριον τοῦ Λάμπεθ συζητήσεις ἐξώδικοί τε καὶ ἐπίσημοι καὶ αἱ ληφθεῖσαι κατ' αὐτὸ ἀποφάσεις ἀποδαικνύουσαι προσπάθειαν ἀμφοτέρων νὰ φθάσουν εἰς ὁμοφωνίαν ἱκανοποιητικὴν, δικαιολογοῦν οὐκ ὀλίγον τὴν αἰσιοδοξίαν δ.ἀ τὸ δυνατόν ἐν προσεχεῖ ἡ ἀπωτέρω μέλλοντι τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ὁ ἐγκύπτων εἰς τὸ πνεῦμα τῶν συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων, καὶ διὰ τῶν γεγραμῶν ἀνακαλύπτων τὴν προσπάθειαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν νὰ φθάσῃ οὐκ ὀπωσήποτε εἰς κοινὴν συμφωνίαν διὰ νὰ ἐπιτευχθῆ τὸ ταχύτερον ἢ ἔσως, συγκινεῖται ὁμολογουμένως ἀνακαλύπτων δύο σιαινῶς συγγενικὰς τρόπον τινα, οἰκογενεῖας, αἱ ὁποῖαι ἐκ παλαιότερων παρεξηγήσεων ἐφαναισθησαν κατ' ἀλλήλων καὶ ἐχωρίσθησαν, αἱ ὁποῖαι ὁμοῦ ζήτησιν ὡς νῦν ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπαναφορὰν τῶν σχέσεων τὰς ὁποίας οἱ οὗτοι εἰπεῖν ἐξ αἵματος συγγενικοὶ δεσμοὶ ἐπιβάλλουν. Οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι εἰς τὰς συζητήσεις των περὶ τοῦ τρόπου ἐπαναφορᾶς τῶν παλαιῶν συγγενικῶν σχέσεων ἀμφοτέρω τὰ μέρη θὰ προσπαθήσουν νὰ μὴ ἀναξέουν παλαιὰ πάθη, καὶ μόνον εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς μελλούσης συμφιλώσεως θὰ ἀποβλέψουν. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μετὰ τὰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Λάμπεθ. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὀρθοδόξους, ἤδη ἀνωτέρω ἐγράφη πόσον ὑποχωρητικοὶ ὑπῆρξαν καὶτοὶ ἤξισαν—διότι δὲν ἠδύναντο ἄλλως νὰ πράξωσιν—νὰ συζητηθῶσι πρότερον τὰ δογματικὰ καὶ ἔπειτα τὰ πρακτικὰ θέματα, καὶ ἔγινε δεκτὴ ἡ ἀξίωσις των, ἐν τούτοις, ἐκ φόβου μὴ ναυαγήσωσιν ἐν τέλει αἱ συζητήσεις καὶ ὁ σκοπὸς τῶν συζητήσεων οὕτως ὅλας τὰς ἐν τοῖς δόγμασι μεταξὺ τῶν δύο ἐκκλησιῶν διαφορὰς ἐπεδίωξαν νὰ συζητήσωσι, καὶ δι' ὅσα δὲ συνεζήτησαν δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐξήντησαν αὐτὰ ὑπῆρξαν δὲ καὶ ἐπιφυλακτικοὶ ἐν πολλοῖς σημείοις, ἐν ἄλλοις μετεχειρίσθησαν καὶ αὐτοὶ διφορούμενας λέξεις καὶ φράσεις, ἄλλα δὲ τέλος παρέπεμψαν εἰς τὴν διορισθεῖσαν κοινὴν Ἐπιτροπὴν ἐξ ὀρθοδόξων καὶ ἀγγλικανῶν πρὸς ἐξέτασιν δογματικῶν ζητημάτων (ὄρα περίληψιν τῶν συζητήσεων ἄρθρον 1). Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀγγλικανούς, εἶνε ἡδὴ γνωστὸν, ὅτι ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἐφοβοῦντο μήπως διὰ τῆς συζήτησεως τῶν δογματικῶν διαφορῶν θὰ προσέκρουον καὶ θ' ἀπεμακρύνοντο ἕως τοῦ σκοποῦ, ἐφρόντισαν ἀμέσως νὰ προτείνωσι νὰ παρακαμ-

φθῆ ὁ σκοπέλος τῶν δογματικῶν συζητήσεων, καὶ διὰ τῆς προκαταρκτικῆς Ἐπιτροπῆς προέτειναν τὴν εὐὴ κληθεῖσαν «κατ' οἰκονομίαν ἐπικοινωνίαν» (ὄρα συζητήσεις «Πάνταινο» σελ. 589). Ὅταν ὁμοῦ παρὰ τῶν ὀρθοδόξων ἐθεωρήθη ἀπαραίτητον νὰ προηγηθῆ ἡ δογματικὴ συζήτης, ἐδέχθησαν μὲν αὐτὴν, ἀλλ' ὡς ἀποδαικνύει αὐτὸ τὸ περιεχόμενον τῶν διωζήτημάτων ἢ ἐρωτημάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέβαλον εἰς τοὺς ὀρθοδόξους πρὸς συζήτησιν, καὶ ἡ περίληψις τῶν συζητήσεων μόνον περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀγγλικ. χειροτονιῶν καὶ περὶ τοῦ βαπτισματός των καὶ περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Θ. Εὐχαριστίας καὶ περὶ τοῦ σώματος τῶν Ἐπισκόπων ὡς ἐκπροσωποῦντος αὐθεντικῶς τὴν περὶ πίστως γνώμην τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἦσαν εὐχαριστημένοι νὰ συνεζήτησιν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁμοῦ ἦσαν, ἐκ προτέρον συζητήσεων ἐν ἀμφοτέροις ταῖς Ἐκκλησίαις λαβουσῶν χώρον, βέβαιον, ὅτι θὰ καταρθούτο ἐν τέλει νὰ εὐρεθῆ τρόπος συμφωνίας. Τὸ ὅσον ἐρώτημα αὐτῶν τὸ ἀφορῶν τοὺς «ὄρους μυστηριακῆς κοινωνίας» τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύναντο νὰ προκαλέσῃ σοβαρὰ καὶ παραταταμένας συζητήσεις δὲν προϋτάθη πάντως πρὸς συζήτησιν, ἀλλὰ πρὸς βολιδοσκόπησιν μᾶλλον τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῶν ὀρθοδόξων, διότι, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1921, ὅποτε ἐδημοσιεύθησαν οἱ «ὄροι», μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οὐδεὶς ἐκ τῶν ὀρθοδόξων συνεζήτησεν αὐτούς, καὶ θὰ ἦσαν περιεργοὶ νὰ γνωρίσωσι τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην τῆς ὀρθοδόξου ἀντιπροσωπείας. Ὅτι μὲ τοιαύτην μόνον πρόθεσιν προϋτάθησαν οἱ «ὄροι» φαίνεται ἐξ ἄλλου καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αὐτοὶ ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν συζητήσεων ἐδικτῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπίσκοπος Γκλουτσερ εὐθὺς σχεδὸν μόλις ἤρχισεν ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτης καὶ ἀπεπειράθησαν οἱ ὀρθοδόξοι νὰ θεωρήσωσιν αὐτοὺς «ὡς βᾶσιν συζήτησεως», προέτειναν ὅπως οἱ προταθέντες ὄροι παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν μέλλουσαν κοινὴν Ἐπιτροπὴν ἣτις θὰ ὑποβάλλῃ ἐπίθεσιν πρὸς ἑκατέρω τῶν Ἐκκλησιῶν. (ὄρα συζητήσεις «Πάνταινος» σελ. 621.) Οἱ ὀρθοδόξοι Ἄντιπρόσωποι εὐχαρίστως ἐδέχθησαν τὴν εἰς τὴν μέλλουσαν Ἐπιτροπὴν παραπομπὴν ταύτην καὶ διότι δὲν ἦσαν ἕως παρεσκευασμένοι («Πάνταινος» σελ. 587) ἢ δὲν εἶχον καιρὸν νὰ συζητήσωσιν ἐν ὅλῃ των τῇ ἐκίτασι τὰς μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν διαφορὰς, ἀλλὰ πρὸ παντός διότι ἐπεθύμουν ζωρῶ; νὰ φθάσωσιν ὀπωσήποτε εἰς μίαν συμφωνίαν ἐπιτρέπουσαν ἐλπίδας ὀριστικῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Τὰ ἄλλα ὑπὸ τῶν ἀγγλικανῶν προταθέντα ἐρωτήματα πρὸς συζήτησιν μετὰ τῶν ὀρθοδόξων ἀντιπροσωπειῶν ἄλλα μὲν ἦσαν πρακτικῆς φύσεως, ἄλλα δὲ ἄσχετα πρὸς

τόν οὐσώδη σκοπὸν τῶν συζητήσεων.

Ἄλλ' ὅλα τὰ ἀνωτέρω ὅσον καὶ ἂν ἀποδεικνύουν τὸν πρὸς ἔνωσιν πόθον τῶν μετασχόντων εἰς τὰς σχετικὰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Λάμπενθ, ὅσον καὶ ἂν δικαιολογῶν τὴν αἰσιοδοξίαν αὐτῶν καὶ ὅλων τῶν φιλενωικῶν ἀφοιτέρων τῶν μερῶν, δὲν δύνανται ὅμως νὰ χρησιμοποιήσωσιν καὶ ὡς ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἢ εἶνε προσεχῆς ἢ ὀριστικὴ ἔνωσις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἢ ὅτι διὰ τῶν συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων τοῦ Λάμπενθ κατορθώθη νὰ ἀρθῶσιν ὅλαι αἱ δυσκολίαι πρὸς ἐπίτευξιν ἐν προσαχεῖ ἢ ἀπωτέρω μείλλοντι τῆς ὀριστικῆς ἐνώσεως. Τοῦναντίον ἐὰν ἐξ ἐνός ἐξεδηλώθη κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν εὐκαιρίαν ζωηρότερος ἢ ἄλλοτε ὁ πόθος πρὸς τὴν ἔνωσιν, ἐὰν κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην προσπάθειαν οἱ τε ἄγγλικανοὶ καὶ οἱ ὀρθόδοξοι ἐδείξαμεν ὅτι εἴμεθα ἀποφασισμένοι διὰ πάσης ἕστω θυσίας νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ εὐκταῖον τέρας τῆς ἐνώσεως, ἐκ τοῦ ἄλλου ἀναγκασθέντες νὰ ἀντικρύσωμεν ἐγγύτερον τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, φαίνεται ὅτι ἠρχίσασμεν ν' ἀνακαλύπτωμεν καὶ τὰς δυσκολίας τοῦ εἴπερ τι καὶ ἄλλο σπουδαιοτάτου τούτου ἐκκλησιαστικοῦ ἐγχειρήματος. Πράγματι δὲ κατὰ μέρος πρὸς στιγμὴν κειμένου τοῦ αἰσθηματικοῦ μέρους τῆς τελευταίας ἐνωτικῆς ἐν Λάμπενθ προσπαθείας καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ὁ ὁποῖος ἐξεδηλώθη διὰ τὴν ἔνωσιν, κατὰ τί προήχθη ἢ ὑπόθησιν ὑπὸ τὴν οὐσιαστικὴν αὐτῆς ἐποψιν; Ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν ληφθεῖσων κοινῶν ἀποφάσεων ἐξευρέθη μῆπως συμφωνία ἐν τοῖς δόγμασι μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μείζων ἢ ὅση ὑπῆρχεν ἔως τοῦδε; διότι θὰ ὁμολογήσῃ πᾶς ὀρθόδοξος, ὅτι ἀκριβῶς ἡ δογματικὴ συμφωνία εἶνε ἐκείτη, τὴν ὁποίαν παραδέχονται ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ ἰδιαίτερος ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, ὅτι εἶνε ἀπαραίτητος διὰ μίαν πραγματικὴν ἔνωσιν. Ἡδὴ εἰς τὴν προκαταρκτικὴν ἐν τῇ μονῇ Οὐασμίνστερ συνάφαιαν μεταξὺ ὀρθόδοξων καὶ ἄγγλικανῶν οἱ ὀρθόδοξοι διετύπωσαν σαφῶς τὴν ἀξίωσιν ταύτην. Καὶ εἰς τὰς μετὰ τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς συνεδριάσεις οἱ ὀρθόδοξοι πάντοτε, δοθείσης εὐκαιρίας, ἐπεδείξαν ὡς βᾶσιν συζητήσεως νὰ ἔχωσι τὰ δόγματα καὶ τὰ μυστήρια, διέκριναν δ' αὐτὰ ἀπὸ τῶν ζητημάτων πρακτικῆς φύσεως, ὡς καὶ τῶν ζητημάτων, εἰς ἃ θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῆ ἢ «ἐκκλησιαστικὴ οἰκονομία». Εἰς ταῦτα οἱ ἄγγλικανοὶ ὡς εἶδομεν δὲν διαφώνησαν ποσῶς, καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ὑπέβαλον πρὸς συζήτησιν εἰς τοὺς ὀρθόδοξους τοὺς «ἄρους μυστηριακῆς κοινωνίας», οἱ ὁποῖοι, καθ' ἃ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἄγγλικανῶν ἐδηλώθη, «ἀντιπροσωπεύουσι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἄγγλικανικῆς Ἐκκλησίας» («Πάνταινος» σελ. 620)

Ἄλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ δόγματα καὶ τὰ μυστήρια διὰ τῶν συζητήσεων τοῦ Λάμπενθ ποῖα νεώτερα συμφωνία προσετέθη εἰς ὅσας ἐκ προτέρων συζητήσεων ἐγγωρῆζομεν; Ἡδὴ ἀνωτέρω ἐλέχθη δι' ὡς δογματικὰ ζητήματα ἐν Λάμπενθ κατ' οὐσίαν μόνον τὸ περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης θέμα συνεζητήθη ὡς καὶ τὸ περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας καὶ ἢ περὶ αὐτῶν δὲ γνώμη τῶν ἄγγλικανῶν δὲν διατυπώθη ἐν τῇ

σχετικῇ ἀποφάσει ἐν πάσῃ σαφηνείᾳ, ἀλλὰ διαφορομένως ἢ μὲ πρὸς κειθῆσαι. Τὸ κῆρος τοῦ βαπτίσματος τῶν ἄγγλικανῶν ἀναγορίζει ἢ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καθ' ὃν τρόπον ἀναγορίζει καὶ τὸσων ἄλιων μὴ ὀρθόδοξων. Ἐπιμένους τοῦτο δὲν συνεζητήθη. Τὸ ὅτι δὲ εὐρέθησαν σύμφωνοι ὀρθόδοξοι καὶ ἄγγλικανοὶ εἰς τὸ ζήτημα ὅτι τὸ σῶμα τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ ἄγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ εἶνε τὸ αὐθεντικῶς δυνάμενον νὰ ἀποφαινηται ἐν ζητήμασι πίστεως, καὶ τοῦτο μῆπως, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῇ ἀποφάσει τῇ σχετικῇ, δὲν εἶνε ἀτελεῖς καὶ διαφοροῦμενον; Διότι ἢ πλήρης ἐν τῷ ζητήματι τοῦτω δοξασία τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας εἶνε, ὅτι ὅλον σῶμα τῶν Ἐπισκόπων ἐν συνόδῳ κανονικῶς συγκροτημένῃ ἀποφαινηται μὲν αὐθεντικῶς ἐπὶ τῶν ζητημάτων πίστεως, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἀπαραίτητον ὅρον, ὅτι αἱ ἀποφάσεις του δὲν θὰ ἀντιπίπτουν πρὸς τὴν πίσιν τῆς Ἐκκλησίας τὴν σαφῶς διατετυπωμένην τόσον ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ ὅσον καὶ ἐν τῇ Ἱερῇ Παραδόσει, ἐνῶ, ὡς γνωστὸν, κατὰ τὰς δοξασίας τῶν ἄγγλικανῶν, ἢ Ἱερὰ Παράδοσις δὲν λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, δύναται δὲ συνεπῶς αἱ Ἐπίσκοποι καὶ νὰ μὴ συμφωνήσιν πρὸς αὐτήν. Καὶ περὶ τῶν «ἄρων μυστηριακῆς κοινωνίας» ἐγινε λόγος, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ λεχθῆ περὶ αὐτῶν, ὅτι «θὰ ἠδύνατο ν' ἀποτελέσσαι χρησιμὸν βᾶσιν συζητήσεως κατόπιν τροποποιήσεων τινῶν». Ἐὰν λοιπὸν τόσον διαφοροῦμενα, ἀτελεῖς καὶ ἀσαφεῖς εἶνε αἱ συμφωνίαι ἐπὶ τῶν ὀλίγων δογματικῶν καὶ μυστηριακῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα συνεζήτησαν ἐν Λάμπενθ οἱ ὀρθόδοξοι μετὰ τῶν ἄγγλικανῶν, τότε κατὰ τί προήχθη ἢ ὑπόθεσις τῆς ἐνώσεως διὰ τῶν ἐν τῷ συνόδῳ τοῦτω συζητηθέντων καὶ ἀποφασισθέντων; Μὴ δὲν ἐξάγεται ἐξ αὐτοῦ τούτου ἀκριβῶς τοῦ γεγονότος τῆς κατὰ τοιοῦτον χαλαρὸν τρόπον συζητήσεως καὶ ἀποφάσεως ὡς ἀναγκαῖον συμπέρασμα ἐκείνο τὸ ὁποῖον ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὅτι ἀκριβῶς ἀπ' ἧς ἐπιγῆς ἠναγκάσθημεν νὰ ἀντικρύσωμεν ἐγγύτερον τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεως, ἠρχίσασμεν ν' ἀνακαλύπτωμεν βαθμηδὸν καὶ τὴν δυσκολίαν τοῦ ἐγχειρήματος;

[Ἐπειτα: Αἱ δογματικαὶ δυσκολίαι]
 Υ. Γ. Ἐν τῷ ὑπ' ἄρθ. 18 φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» σελ. 138 β' ἢ ἀρχὴ τῆς β' παραγράφου ἀναγνωστέα εἶπω:

«Οἱ ὀρθόδοξοι, ἐπὶ παραδείγματι, ἀκριβῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ συμφωνήσωσι μετὰ τῶν ἄγγλικανῶν ὀρθόδοξοι ἀπολυθούντες προκειμένου πρῶτον περὶ τῶν «ἄρων μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας» τοὺς ὁποίους οἱ ἄγγλικανοὶ προβάλλουσιν ὡς τὸ maximum» κτλ.

† Ο ΑΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΙ ΣΚΕΨΕΩΣ
[Γράμματα ἐν Λονδίνοι]

Ὁ γνωστὸς καὶ παρ' ἡμῶν Κανονικὸς J. A. Douglas, προτεκτάμενος τοῦ ναοῦ τοῦ Ὁσίου Λουκά τοῦ Κόμπεργουελ τῆς ἐπισκοπῆς Σάδου τοῦ Λονδίνου, ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ περιοδικοῦ Christian East προβαίνει εἰς ἀνάσιν τῶν μεταξὺ τῶν ὀρθο-

δόξων καὶ ἀγγλικανῶν συζητηθέντων θεμάτων κατὰ τὴν ἐπίσημον συνάντησιν αὐτῶν ἐν Λονδίῳ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συγκλήσεως τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ. Ἀναλύσας δ' ἐν πλάτει τὰ συζητηθέντα καὶ σχολιάσας θαυλῶς πρὸς κατανόησιν ὑπὸ τῶν ἀγγλικανῶν τοῦ μέτρου τῆς ἐπιτυχίας τῶν συναντήσεων ἐκείνων ὀρθοδόξων καὶ ἀγγλικανῶν, ἀποπειρᾶται περὶ τὸ τέλος τῆς μακρᾶς διατριβῆς του ὅπως παραλληλίσῃ καὶ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ θέσῃ τὰ παρ' ἡμῖν «θεολογούμενα» καὶ τὰς ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ ὑπαρξούσας «Σχολὰς σκέψεως». Οὕτω ἐν σελ. 173 λέγει: «Ἀκριβῶς ὅπως ἐν τῷ σώματι τῆς ἀγγλικανικῆς θεολογίας ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ὑπάρχουσιν ἀποχρώσεις πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερά... μέχρις οὗ αἱ θέσεις, εἰς τὰς ὁποίας (αἱ διάφοραί μερίδες) εὐρέθησαν (καὶ εὐρίσκονται) εἰς διαπάλην φανεράν, οὕτω καὶ ἐν τῷ σώματι τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐξέλιξις τῆς σκέψεως, τῆς ὀρολογίας καὶ τῆς διατυπώσεως παρήγαγε «σχολὰς σκέψεως», αἱ ὁποιαὶ εἶναι μὲν δυνατὸν νὰ συμβιβασθῶσι μετὰ τοῦ περιεχομένου τῶν «θεολογούμενων» τῶν πατέρων, εὐρίσκονται ὅμως εἰς φανεράν ἀντίθεσιν πρὸς ἀλλήλας.» Καὶ περαιτέρω ἐν σελ. 176: «Ὁσονδήποτε καὶ ἀντιστάνται αἱ διάφοροι ὀρθόδοξοι «σχολαὶ σκέψεως» καὶ ὀσονδήποτε ὀξείαι καὶ ἀντιθέσεις ἐνίοτε αἱ συζητήσεις τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ὁ ὀρθόδοξος λαὸς οὐδὲν περὶ αὐτῶν γινώσκει. Οὕτως δὲ ὁ κληρὸς ὑπ' αὐτῶν ταράσσεται. Ὁ δὲ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποφεύγει τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον προσγίγνεται ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ λόγῳ τοῦ κομματικοῦ πνεύματος, τῆς κομματικῆς ὀρολογίας (ἣς γίνεται χρῆσις κατὰ τὰς συζητήσεις) καὶ τῆς κομματικῆς διαπάλης, ἀναμφιβόλως εἶναι κατὰ πρόβλεπον μὲν τὸ γεγονός ὅτι αἱ ἀντιθέσεις μετὰ τῶν ὀρθοδόξων «σχολῶν σκέψεως» δὲν εὐρίσκουσιν ἔκφρασιν εἰς ἀντικειμένους τύπους δημοσίας λατρίας ἢ ἰδιωτικῆς θρησκευτικῆς ζωῆς». Καὶ ἀλλοῦ τῆς μελέτης αὐτοῦ ὁ φίλος Κανονικὸς ἐγκατασπερίζει παρομοιωτικὰς ἰδέας, περιοριζόμεθα ὅμως νὰ μνημονεύσωμεν αὐτολεξεῖ τὰ ὡς ἄνω δύο χωρία, ὡς ἀκριώτερον ἐκφράζοντα τὰς σκέψεις του ἐπὶ τῶν διήθεν ὑπαρχουσῶν «σχολῶν σκέψεως» ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, αἵτινες ὑπενθυμίζουσι καὶ δὴ καὶ συνταυτίζονται, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Douglas, μετὰ τῶν ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπαρχουσῶν τοιούτων.

Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐνοήσῃ τις τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποῖους οὕτως καταφεύγει εἰς τὴν ἐξίσωσιν ταύτην καὶ τὸν παραλληλισμόν. Ὁ κ. Douglas εἶναι μὲν φίλος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ γνώστης τῶν κατ' αὐτὴν βιβλίων, ἀγαπᾷ ὅμως καὶ ἐνδιαφέρεται πρὸ παντὸς ὑπὲρ τῆς μητρὸς του Ἐκκλησίας, τῆς ἀγγλικανικῆς. Ἐπὶ ἕῃ μακρὰ ἀγωνίζεται νὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν προσέγγισιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ προσπαθεῖ νὰ εὐρίσκῃ πᾶντοτε σημεία ἐπαφῆς μετὰ τῶν. Ὑπὸ τῶν ἐλατηρίων δὲ τούτων ὠθούμενος καὶ ἐν προκειμένῳ θέλει νὰ παρουσιάσῃ τὰ παρ' ἡμῖν «θεολογούμενα» ὡς ὄντα κατ' οὐσίαν τὰ αὐτὰ καὶ αἱ «σχολαὶ σκέψεως» τῆς

ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίᾳ. Ὡς μελετήσας ὅμως εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἐκ τῶν ἀγγλικανῶν τὰ κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ὀρθόδοξον ἔδει νὰ γνωρίζῃ ὁ φίλος Κανονικὸς ὅτι τὰ παρ' ἡμῖν «θεολογούμενα» οὐδαμῶς ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς «σχολὰς σκέψεως» τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. Τὰ θεολογούμενα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀποτελοῦν προσωπικὰς γνώμας θεολόγων, εὐχὴ δὲ ὑμαδικὰς ἐκδηλώσεις δογματικῆς διδασκαλίας οὐκ εὐκαταφρονήτου ἀριθμοῦ θεολόγων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἀποτόμως διαφερόντων ἄλλων ομάδων εἰς κείρια σημεῖα πίστεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς πεποιθῆτος καὶ τάξεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τοῦθ' ὅπερ εἶναι τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῶν σχολῶν σκέψεως τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. Ἐπειτα, αἱ τοιαῦται γνώμαι τῶν παρ' ἡμῖν θεολογούντων «δὲν ἀντιφάσκουσιν οὔτε καθ' ἑαυτὰς οὔτε ἐν ταῖς ἀκολουθίαις αὐτῶν πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε παραβλάπτουσι τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινῶν (Δογμ. Ἀνδρουτῶν σελ. 3). Οὕτως δὲ τὸ παράδειγμα τῶν καθηγητῶν τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου Ἀνδρουτῶν καὶ Δουβουινιώτου, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ὁ κ. Douglas ἐν σελ. 176 τοῦ ὧ; ἄνω περιοδικοῦ, δύναται νὰ στηρίξῃ καὶ δικαιολογήσῃ τὸν παραλληλισμὸν αὐτοῦ ὅσον ἀφορᾷ τὰ «θεολογούμενα» καὶ τὰς «σχολὰς σκέψεως». Ἐν τῷ ρηθέντι παραδείγματι οἱ κ. κ. Ἀνδρουτῶν καὶ Δουβουινιώτης διαστάνται εἰς τὴν διατύπωσιν τοῦ τρόπου τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θ. Εὐχαριστίας, οὐδέτερος ὅμως αὐτῶν ἠρνήθη ποτὲ οὔτε δὲ εἶναι δυνατόν νὰ ἀρῆθῃ ὅτι ἐν τῇ Θείᾳ Εὐχαριστίᾳ μεταλαμβάνουμν αὐτοῦ τοῦ Σώματος καὶ αὐτοῦ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ συμβαίνει τι πολὺ σοβαρώτερον τῆς ἀπλῆς διαφωνίας ἐν τῇ διατυπώσει ὀρισμένων δογματικῶν ἀληθειῶν. Τινὲς π. χ. φρονοῦσιν ἐν αὐτῇ ὅτι προσερχόμενοι εἰς τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν μεταλαμβάνουσιν αὐτοῦ τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ἄλλοι δὲ ἔχονται τῆς καθαρῶς προτεσταντικῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ Θ. Εὐχαριστία τελεῖται εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Δείπνου, ὅπερ ἔφαγεν ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἐν τῷ ὑπερώῳ τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἄν δὲ στραφῶμεν καὶ πρὸς τὴν σχολὴν τὴν ὁποῖαν ἀντιπροσωπεύει ὁ Ἐπίσκοπος Βυρμινγᾶμης, θὰ ἴωμεν ὅτι ἡ ἰδέα τῆς μεταλήψεως ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ οὐ μόνον ἐκσυρίττεται, ἀλλὰ καὶ καταγγέλλεται ὡς εἰδωλολατρικὴ καὶ ἀπόβλητος. Τὴν ὑπαρξίν δὲ τοιούτων διαφωνιῶν ἐν οὕτω σπουδαίῳ καὶ ζωτικῷ σημείῳ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἐπισήμως ἀναγνωρίζουσι καὶ ἀποδέχονται ὡς χαρακτηριστικὸν τῆς Ἐκκλησίας των αὐτοὶ οἱ ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. Περὶ τούτου πείθει τις ἂν λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνακοινωθέν τὸ ἐκδοθὲν ἀρχομένου τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συγκλήσεως πολυμελοῦς συνεδρίου διατελέσαντος ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ὑόρκης, περιλαβόντος ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν «σχολῶν σκέψεως» τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὡς θέμα μοναδικὸν σχόντος τὴν ἐξεύρεσιν βί-

σεως κοινῆς δι' ὅλας τὰς «σχολὰς σκέψεως» προκειμένου περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Ἐν τῷ ἀνακοινωθένει τούτῳ γίνεται ἀπόπειρα ὅπως συμβιβασθῶσι πραγματικῆ παρουσία τοῦ Χριστοῦ καὶ προτεσταντικῆ ἀντίληψις ὅτι τὸ μυστήριον τελεῖται εἰς ἀν' ἡμῆσιν τοῦ Κυριακοῦ Δείπνου. Ταῦτο γρόνως, ὡς λέγεται ἐν τῷ ἀνακοινωθένει, καταβάλλεται προσπάθεια ὅπως μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἔξωρον περιληφθῆ καὶ πᾶσα ἄλλη θεωρία, ἢ ἡθελε τις τυχόν ἔχει περὶ τοῦ μυστηρίου, καὶ τὸ ἀνακοινωθὲν κλείσι δι' εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν, ὅτι ἅπαντες οἱ παρόντες ἔμειναν σύμφωνοι ὅπως διαφωνῶσι. Εἶναι δυνατόν ποτε νὰ εὐρεθῆ τοιαύτη ἀντίθεσις γνωμῶν εἰς οὐσιώδη καὶ κρίσιμα δογματικὰ ζητήματα ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ εἶνε δυνατόν ποτε τὰς διαφωνίας εἰς τὴν διαιτύπωσιν ὀρισμένων ἀληθειῶν ἢ οἱ τὰς θεολογικὰς γνώμας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας νὰ τὰς παραλληλίσῃ καὶ ἐξισώσῃ πρὸς τὰς «σχολὰς σκέψεως» τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας;

Λάβωμεν πρὸς πληρεστέραν διαφώτισιν τοῦ πράγματος ἕτερον παράδειγμα: Τὸ ζήτημα τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς θεωρεῖται παρ' ἡμῖν αὐτῆ ἢ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον ἐφ' οὗ στηρίζεται αὐτῆ ἢ ὑπαρξίς τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποστολικὴ διαδοχὴ καὶ Ἀποστολικὴ παράδοσις ἀποτελοῦσι τὴν ζωὴν καὶ τὴν ψυχὴν ὁλοκληροῦ τοῦ δογματικοῦ συστήματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἕλληνας καὶ Σλαῦοι καὶ Ρουμᾶνοι καὶ Ἀραβες ἀπολύτως συμφωνοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ. Πᾶς διτιστάμενος ἐν ζητήματι ὅπως τὸ τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς θέλει ἀποκοπῆ ἀιέσεως τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Τί συμβαίνει ὅμως μετὰ τὰς διαφόρους «σχολὰς σκέψεως» τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας; Τινὲς θεωροῦσιν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς τὴν Ἀποστολικὴν διαδοχὴν, ὅς δ' εἰπεῖν καὶ τὴν Ἀποστολικὴν παράδοσιν ἄλλοι τοῦναντίον, οἱ καὶ περισσότεροι (Ἑταγελικοί καὶ Νεώτεροιζόντες), ἢ ἀρνοῦνται τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἢ ἔχουσιν ἀδιαφόρως πρὸς τὸ ζήτημα. Ἀλλή δὲ «σχολὴ σκέψεως» ἄλλην ἔχει γνώμην ἐπὶ διδασκαλίᾳ θεωρουμένης καὶ εὐτὴς παρ' ἡμῖν θεμελιωδестаτίας.

Νομίζομεν ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη ὑπάρχει ὅπως ἐξακολουθήσωμεν ἀναφέροντες καὶ ἄλλα παραδείγματα. Τοῦτο μόνον ἔτι ἀπαιτῆ ἐπιναλαμβάνομεν καὶ μετ' ἐμφάσεως τονίζομεν: ὅτι ὁ Κανονικὸς Douglas οὐδαμῶς ἐκκλινοῦσιν, εἴτε δὲ διαφωνεῖ τὴν κοινὴν γνώμην τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας παρ' οὐσιαίτην τὰς θεολογικὰς γνώμας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς ταυτοσημῶς κατὰ τὸ περιεχόμενον πρὸς τὰς «σχολὰς σκέψεως» τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. Ἐτερον δεῖκται. Ἐκεῖ πρόκειται περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβλήματος, ἐνταῦθα δὲ περὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ περιεχομένου· ἐκεῖ περὶ τοῦ φλοιοῦ, ἐνταῦθα δὲ περὶ αὐτοῦ τοῦ πυρήνος καὶ τῆς οὐσίας τοῦ καρποῦ· ἐκεῖ, τέλος, περὶ λέξεων, ἐνταῦθα δὲ περὶ ἀληθειῶν.

Λονδίνον, Ἀπρίλιος 1931

† ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ

περὶ πιστώσεων ἐν τοῖς προϋπλοισμοῖς τῶν ναῶν ὑπὲρ ἐκκλησιαστικῶν κλπ. σκοπῶν.

Ἄριθ. γνωμ. 408

Ἐπὶ παρὰ τῇ Δ' οἰκ. Ἐρησκειμάτων Νομικὸς Σύμβουλος πρὸς τὴν Διοίκουσιν Ἐρησκειμάτων.

Ἄπαντων εἰς τὸ ἐπιδικασθὲν μοι ἐγγράφον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καστορίας δι' εὐ ἐρωτᾶται: ἔάν ὡς συνψηδὰ τῷ νόμῳ 4567 αἱ Ἱ. Μητροπόλεις ἐχαρακτηρισθῶσιν ὡς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δύνανται οἱ ἐνοριακοὶ ναοὶ τῆς μητροπόλεως ἢ ἀναγράφωσι πίστωσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτῶν διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν αὐτῶν ὡς συμβαίνει καὶ προκειμένου περὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κλπ. ἐχῶ τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν τὰ ἐξῆς.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ὡς ἀνω νόμου 4567 αἱ Ἱ. Μητροπόλεις ἐχαρακτηρισθῶσιν ὡς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀτμόσφαιραν ὡς ἀποτελοῦσαι τὸ κέντρον τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς καὶ θρησκευτικῆς διοικήσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Ν. Δ. τῆς 17ης Δεβρίου 1923 παράγρ. 2 ἡ ἐνοριακὴ ἐπιτροπὴ ἀποφασιζεῖ περὶ ἐπιθεῶν δι' ἐκκλησιαστικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καὶ εκπαιδευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ σκοποῦ, ἀναγράφουσα ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ τῶν ναῶν τὰ ἐπὶ τούτῳ κονδύλια. Ἡ ἀναγραφὴ συνεπῶς παραπλήσιον κονδύλιον ὑπὲρ τὸν τύπον καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ ἁρθρου τούτου οὐδαμῶς ἀντιβαίνει πρὸς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ τοῦναντίον πλήρως συμβαδίζει, λαμβανόμενου ὑπ' ἔψιν ὅτι οἱ ναοὶ εἴπερ τις καὶ ἄλλος διαθέτοντες ἐκ τῶν πόρων αὐτῶν ὑπὲρ τοιούτων σκοπῶν ἐβρῶνται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ νόμου.

Ἐ Νομικὸς Σύμβουλος

Χ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ Ὁ ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ

Ἡ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

1. Παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἱερῶν τῆς συγγραφῶν.

Θὰ περιορίσωμεν ἐνταῦθα τὴν λόγον εἰς τὴν Κατὰ τὴν Διοικήσιν ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Κυρίου. Πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν τοῖς ἀπαντιῶν διὰ οὐχὸν τοῦ Δευτερονομίου. Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλίαν, τὴν θαιμασίαν ταύτην ἐπιλήψιν τῆς ἡθικῆς διδασκαλίας τοῦ λέγει «μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας» οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀλλὰ, διὰ τὰ καταδείξῃ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, ἀναφέρει γραφικὰ ἐκ τῆς Πεντάτευχος Διαθήκης χωρίον, χρησιμοποιεῖ δὲ ὡς κέντρον τῆς ὅλης ὁμιλίας του διασκευασμένον τὸν στίχον 19 τοῦ Δευτερονομίου ὡς ἐξῆς: «ἔσεσθε εἰς ὑμῖς τέλει ὅσπερ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειος ἐστίν. Προχωρῶν δὲ καὶ ὁμιλῶν περὶ τῶν ἀνευ ἔργων ἀντι-

θῶν πιστῶν, λέγει, ὅτι θὰ εἶπη αὐτοῖς «οὐδέποτε ἔργων ὑμᾶ'» καὶ συμπληροῖ τοὺς λόγους του διὰ τοῦ ψαλμικοῦ «ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν». Ἔργους ἐρημνεύει τὸν στίχον «ἔλσον θέλω καὶ οὐ θυσίαν» καθ' ἃ ἐλέγχει τοὺς Φαρισαίους καί, καθὼς εἶπεν εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, «πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην», λέγει εἰς Ιαθέντα παρ' αὐτοῦ λεπρόν «ὑπάγε, σαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς», ἐντελλόμενος οὕτω τὴν τήρησιν τῶν ἐν Λευϊτικῷ κεκανονισμένων. Παραβάλλει ἐν τῇ διδασκαλίᾳ του τὴν τρίτημερον ταφήν του πρὸς τὸν Ἰωάνν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους καὶ βλέπει πληρουμένης διαφόρους προφητείας ἐν τῷ προσώπῳ του καὶ τῷ λαῷ καὶ διὰ γραφικῶν χωρίων ἐλέγχει ὡς ὑποκριτὰς καὶ παραβάτας τοῦ νόμου τοὺς Φαρισαίους ἢ τοὺς ἀποστομῶναι, ὅταν τοῦ ζητοῦν τὸν λόγον διὰ διαφόρους πράξεις του, ὥστε φοβοῦνται οὕτοι τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ προφήτην καὶ διδάσκαλον θεαοῦν οἱ ἄλλοι τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ὅταν πλέον τοὺς ἠρώτησε περὶ ἐκτου καὶ ἀπήντησαν ὅτι τοῦ Δαβὶδ υἱὸς εἶναι ὁ Χριστός, προχωρῶν τοὺς ἐξήτησε τὴν ἐρημνεύειαν τῶν λόγων τοῦ Δαβὶδ· «εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου...», «ἀλλ' οὐδεὶς ἠδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι». Ἀλλ' εἰς μακρὸν θὰ κατεστίνετο ὁ λόγος ἡμῶν, ἐὰν πάντα τὰ σχετικὰ χωρία ἀνεφέρωμεν, ὅσα ἀκόμη ἐν αὐτῷ μόνον τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ματθαίου, εἰς ὃ διὰ συντομίαν περιορίσθημεν, φέρονται ὅτι παρὰ τοῦ Κυρίου ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὴν διδασκαλίαν του περὶ σημείων τῆς βασιλείας του καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν παιθῶν. Οἱ εὐαγγελιστὰι περιγράφοντες πράξεις τοῦ Κυρίου ἢ ἐκδέτοντες τὴν διδασκαλίαν του καὶ τὰ πάθη του πολλακίς ἀναφέρουν γραφικὰ χωρία, καὶ μάλιστα προφητείας, αἷτινες οὕτω πληροῦνται.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀπόστολοι, συγγράψαντες ἐπιστολάς πρὸς ἐκκλησίας ἢ χριστιανούς, ἀπειδῶς ἐχρησιμοποίησαν τὰ τε Εὐαγγέλια καὶ τὴν Παλαιάν Διαθήκην. Ὁ Παῦλος καὶ πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὸν Χριστιανισμὸν παρὰ τῷ Γαμαλιήλ σπουδάσας τὰ ἱερὰ γράμματα, εἰς πάσας τὰς ἐπιστολάς του στηρίζεται ἐπὶ τῶν Εὐαγγελίων ἢ ἀκριβῶς εἰπεῖν ἐπὶ τῆς προφορικῆς τότε ἀκόμη παραδόσεως περὶ τῆς θείας τοῦ Ἰησοῦ διδασκαλίας, ἐφ' ὅσον ἀκόμη δὲν εἶχον γραφὴ τὰ Εὐαγγέλια, ἀναφέρει δὲ πληθὺν γραφικῶν χωρίων ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ γεγονότων, μάλιστα δ' ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ του. Τὸ αὐτὸ πράττουσι καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι καὶ συγγραφεῖς ἐν τῷ γραπτῷ καὶ προφορικῷ λόγῳ των, ὅς ἐν ταῖς εἰς Προφῆτας σωθείσαις δημηγορίαις τοῦ Πέτρου κατὰ τὴν Πεντηκοστήν, τοῦ Στεφάνου πρὸς τὸ συνέδριον, τοῦ Παύλου ἐν τῇ συναγωγῇ τῆς Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, τοῦ Ἰακώβου ἐν τῇ ἀποστολικῇ τῶν Ἱεροσολύμων συνόδῳ, τοῦ Παύλου ἐν Ἀθήναις. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι ὅτι ὁ Ποῦλος τονίζει: «τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω» καὶ θαυμαστώσως ἐπεξηγεῖ. Ἑλληνομαθῆς, ἀναφέρει περὶ Κορινθῶν τὸ τοῦ Ἐπιμενίδου

λόγιον, λαμβάνει δ' ἀφορμὴν νὰ διμλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς θεᾶς τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀγνώστου Θεοῦ, μὴ παραλείπων νὰ συνδυάσῃ τὴν γραφικὴν διδασκαλίαν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν καὶ τοῦ Ἀράτου τὸν στίχον «τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν», καὶ νὰ συζητήσῃ μετὰ τῶν ἐπικουρείων καὶ στωϊκῶν φιλοσόφων, καθὼς καὶ ἐν 1 Κορ. 15, 33 ἀναφέρει τὸ τοῦ Μενάνδρου «φθειρόμενοι ἦθη χρηστὰ διμιλίαι κακαί». Κατὰ ταῦτα ὁ ἱεροκήρυξ, συγχοονίζόμενος πάντοτε, ὀφείλει νὰ μεταχειρίζεται τὸν ἐν ταῖς γράφαῖς θεῖον λόγον διὰ τὸ κήρυγμα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΤΑΝΑΣ

Καθηγητῆς

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὴν πρῶταν τῆς παρελθούσης Δευτέρας συνήλθε τὸ Ἀναθεωρητικὸν Δικαστήριον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἀπαρτιζόμενον, ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μυτιλήνης Ἰακώβου, Φλωρίνης Χρυσόστομου, Ἀκαρνανίας Κωνσταντίνου καὶ Καρυστίας Παντελεήμονος, ἐξεδίκασε δὲ τὰς ὑποθέσεις δύο ἱερέων.

— Ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐρσηκευμάτων κατετέθησαν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομοσχέδια, ἧτοι ὁ Καταστατικὸς, ὁ Ἐνοριακὸς καὶ ὁ Περὶ Ἱερατικῶν σχολῶν νόμος.

— Ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπεφασίσθη ὅπως συσπῆθῃ εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας ἕν' ἀποφύγωσι νέας χειροτονίας ἐφημερίων μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν νέων ἐκκλησιαστικῶν νόμων.

— Τὸν παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας κ. Θ. Σπεράντζαν τυχόντα μνημιαίας ἀδείας ἀντικαθιστᾶ κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Παιδείας καὶ Ἐρσηκευμάτων Διευθυντῆς τῶν Ἐρσηκευμάτων κ. Δ. Φιλιππίδης.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συγκροτήσασα συνεχεῖς δικαστικὰς συνεδρίας ἐξήτασε πάσας τὰς ἐνώπιον αὐτῆς ὑπαρχούσας ἐκκρεμεῖς δικαστικὰς ὑποθέσεις.

— Εἰς τὸν ἀρχιμ. Ἱερόθεον Μητροφάνου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπεφασίσθη ὅπως ἀπονεμηθῇ χάρις, συνηγορήσαντος ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τοῦ Μακ. πρῶην Ἀθηνῶν Θεοκλήτου, δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον.

— Τῇ 12 παρελθόντος μηνὸς Ἀπριλίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύρον ἄγων τὸ 95ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ὁ ἐφημέριος τῆς Κοινότητος Μέσουνας τῆς Λέσβου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πλωμαρίου Εὐστράτιος Κλήμης, ὅστις ἐκ Πλωμαρίου καταγόμενος καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δέρκων χειροτονηθεὶς, ὑπηρέτησεν ἐκεῖ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Πρὸ 25ετίας δὲ διορισθεὶς ἐν Μέσουνα ἐξεπλήρου μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ τὰ ἱερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα πιστῶς καὶ εὐόρκως.

— Τῇ πρῶτῃ τῆς παρελθούσης Δευτέρας ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργὸς προσελθὼν εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου προήδρευσε συνεδρίας τῆς θεολογικῆς σχολῆς, καθ' ἣν ἤκουσε τὰς

γνώμας αὐτῆς ἐπὶ διαφόρων ἄρθρων τοῦ προσχεδίου τοῦ νέου πανεπιστημιακοῦ ὀργανισμοῦ, παρακληθεὶς δ' ὑπ' αὐτῆς ἐδέχθη νὰ ὀρίσῃ εἰδικὴν ἐν τῷ ὑπουργείῳ συνέντευξιν ἐπὶ ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τοὺς ἀποφοίτους αὐτῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Α. Θ. Π. ἀνεκάλεσεν ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Οἴκου, Πατριαρχείου παρὰ τῆ ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τὸν θεοφίλ. ἐπίσκοπον Τραπεζίας Ἀλέξανδρον Ζάτον, ὅστις ἦν συγχρότως καὶ καθηγητὴς ἐν τῇ θεολογ. σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Βαρσοβίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατὰ τὸν «Ἀπ. Βιγράβαν» ἡ ἰ. σύνοδος ἐπιληφθεῖσα τῆς ἐξετάσεως τῆς ἰδρύσεως Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος τῶν Νέων ἐν Κύπρῳ, ἀπεφάσισεν ἐν γε τῷ παρόντι τὴν ἀναβολὴν τῆς ἰδρύσεως, ἅτε μὴ ὑπαρχόντων τῶν προσφύρων πρὸς τοῦτο εἰσέτι ὄρων.

—Τοῦ ἐν Ἀθήναις συμβουλίου τοῦ ἑλληνικοῦ ὀργανισμοῦ «τουρισμοῦ» μετὰ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει κυπριακοῦ σωματείου ἀναλαμβάνοντων τὴν δαπάνην στεγάσεως, διατροφῆς καὶ κινήσεως ἐν Ἑλλάδι ὁμάδος 100 κυπρίων μαθητῶν κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκπαιδευτικῆς ἐκδρομῆς, ἡ ἰ. σύνοδος ἀπεδέχθη τὴν προσφορὰν καὶ ὥρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν κατὰ μητροπολιτικὰς περιφερείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Παρὰ τὴν ἔντονον κατὰ τὸ παρελθὸν Πάσχα ἀντιχριστιανικὴν ἀντίδρασιν ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως ἐγένετο αἰσθητὴ εἰς τὸν θρησκευόντα λαὸν· παρετηρήθη μάλιστα ὅτι ταύτην τὴν φορὰν οἱ ἄθροι ἐκινήθησαν χαλαρώτερον ἢ ἄλλοτε, ὅπερ ἐξηγήθη ὡς τυπικὴ συμμόρφωσις πρὸς ἐπιταγὰς τῶν ἐπισήμων κύκλων. Κατὰ τοὺς ἐν Μόσχᾳ ἀνταποκριτὰς εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων ἐπίτηδες περιελθόντων τοὺς ναοὺς κατὰ τὴν πασχάλειον νύκτα, πάντες οἱ ναοὶ ἦσαν κατάμεστοι, ἐσημειώθη δὲ μετ' ἐκπληξέως ἰδιάζουσα συρροὴ τῆς νεολαίας. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐργατικαὶ μάζαι δὲν ἐδικαίωσαν τὰς προσδοκίαις τῶν προϊσταμένων των. Ἡ μεγάλη ζήτησις ὡς καὶ τῶν ὑλικῶν τῶν συναφῶν πρὸς τὰ πασχάλεια ρωσικὰ γλυκύσματα συνετέλεσεν εἰς τὴν καταπληκτικὴν αὐξήσιν τῶν τιμῶν των. Ἡ αὐτῇ ἔντονος θρησκευτικότης ἐσημειώθη καὶ εἰς τὰ χωρία, παρὰ τὰ ἀληθῶς σατανικὰ τῶν ἀρχῶν μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῶν χωρικῶν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ.

—Νεαὶ ἀντιθρησκευτικαὶ διατάξεις προσφάτως ἐκδοθεῖσαι ἀπαγορεύουσι τὴν συλλογὴν ἐράνων διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἔξω τῶν ναῶν, ἡ δὲ διοικήσεις τῶν θρησκευτικῶν μοιουότητων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀνατίθεται εἰς πρόσωπα ἐστερημένα πολιτικῶν δικαιωμάτων. Δαμβυσμένον ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐφέξῃς δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένη ἢ κατ' οἶον ὑπὲρ τῶν ναῶν εἰσφορὰ τῶν πιστῶν, οἱ δ' ὀπωσδήποτε θρησκευόντες δὲν κέκτηνται πολιτικὰ δικαιώματα, δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ ὑπάρχωσι ναοὶ πλησίον σοβιετικῶν καθιδρυμάτων ἢ γραφείων γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, πρόδηλον ὅτι τὸ νέον κατὰ τῆς θρησκείας καὶ τῶν θρησκευόντων πλήγμα εἶνε ἐκ τῶν δεινοτάτων.

—Ἐξ ἀφορμῆς αἰτήσεως τῶν ἐν Βιτεμποκ χριστιανῶν τῆς αὐτοκεφάλου λευκορωσικῆς ἐκκλησίας πρὸς τὰς σοβιετικὰς ἀρχὰς περὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτοὺς τῶν κατασχθέντων λειψάνων τῆς ἁγ. Εὐφροσύνης καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ δῆθεν ὅτι οἱ πιστοὶ τῆς ἐκκλησίας ταύτης διεξήγγον ἀντεπαναστατικὴν προπαγάνδαν καὶ ἐτήρουν σχέσεις πρὸς τὸν οἶκον, πατριαρχίην, αἱ σοβιετικὰ ἀρχὰ διέλιπον τὴν ἐκκλησίαν ταύτην, ὀργανοθεύσαν εἰς αὐτονομον τῷ 1924 ἐν συνόδῳ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῶν λευκορωσικῶν ἐνοριῶν ἐν τῇ πόλει Μογγιλέφ.

ΡΩΜΑ-ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ ἀντίδρασις τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ μοναρχικῶν κατὰ τῆς προσφάτου ἀνακηούξεως τῆς δημοκρατίας παρήγαγε μέγιστον ἐν τῇ χώρῳ ἐρεθισμὸν τοῦ πλήθους ἐκσπᾶσαντα καὶ εἰς ἀγρίας ἀντικληρικὰς ἐκδηλώσεις. Οὕτω κατὰ τὰς ἐκ Μαδρίτης τελευταίας τηλεγραφικὰς εἰδήσεις τὸ πλήθος ἐκμανὲν ἐπυρπόλησε τὸν μέγαν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως ναὸν τῶν Ἰησουϊτῶν μετὰ τῆς παρακειμένης μονῆς, ὡς καὶ ἄλλας τέσσαρας μεγάλας οἰκοδομὰς τῶν αὐτῶν, δύο ναοὺς, μίαν ἔδραν τῶν καρμηλιτῶν μοναχῶν καὶ τὴν ἀνωτέραν τεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν Ἰησουϊτικὴν σχολὴν, ἐλεηλάτησαν δὲ τὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Φραγκίσκου καὶ ἐρριψαν εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς εἰκόνας καὶ τὰ λοιπὰ ἱερά σκεύη. Ἡ λαϊκὴ ὀρμὴ ἰδίᾳ ἐστράφη πρὸς πυρπόλησιν τῶν μονῶν, ὧν ἡγῆ ἐκάθησαν περὶ τὰς δέκα, μετὰ δυσκολίας δ' αἱ ἀρχαὶ κατορθῶνον νὰ προλαμβάνουν μείζονας καταστροφὰς. Ὁ ἐρεθισμὸς τάχιστα μεταδόθη ἐκ τῆς πρωτευούσης εἰς τὰς ἐπαρχίας. Οὕτω ἐν Γαδείρου, Σεβίλλης καὶ Ἀλικάντη ἐπυρπολήθησαν πλείοσαι μοναὶ καὶ ναοί, μόλις δ' ἐσώθη ὁ διάσημος καθεδρικός ναὸς τῆς Μαλόγας. Ἐπ' ἴσης παρανόημα τοῦ πυρός ἐγένοντο ἐν Σεβίλλῃ ἡ ἀκαδημία τῶν Ἰησουϊτῶν, δύο μοναὶ καὶ ὁ ἱστορικός ναὸς τοῦ ἁγ. Ἰωσήφ, ἐν τῶν σπουδαιωτέρων ἱστορικῶν μνημείων τῆς Ἰσπανίας, ἐν τῇ πλατείᾳ δ' ἐκίνησαν εἰκόνας καὶ πλείοστα ἱερά σκεύη τῶν ναῶν. Οἱ μοναχοὶ πανικῶς βλητοὶ σπεύδουσι νὰ σωθῶσι διὰ τῆς φυγῆς. Ὁ ἐν Μαδρίτῃ παπικὸς νούντσιος ἐνετάλη ὑπὸ τοῦ Βυτικανοῦ νὰ προβῇ εἰς ἐντόνους διαμαρτυρίας πρὸς τὴν κυβέρνησιν διὰ τὰ ἀνεπαρκῆ μέσα ἄγινᾳ ἔλαβε πρὸς προστασίαν τῆς φθαρείσης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνοχῶν. Νεώτεραι πληροφορίαι ἀναφέρουσιν ὅτι ἀντικληρικαὶ ταραχαὶ συνέβησαν καὶ εἰς τὰς παρὰ τὰ σύνορα τῆς χώρας πόλεις, ἔυθα τὰ πλήθη εἰσελάσαντα εἰς τοὺς ναοὺς ἐβεβήλωσαν τὰ ἱερά, ρίψαντα δὲ τὰ ἀγάλματα τῶν ἁγίων ἔξω τῶν ναῶν ἔσυρον αὐτὰ ἀπὸ τὰς ὁδοὺς καὶ κατέστρεψαν μονὰς καὶ ναοὺς. Πολλοὶ μοναχοὶ ἐγκαταλείψαντες τὰς μονὰς των, ἀποβαλόντες δὲ καὶ τὸ μοναχικὸν αὐτῶν σχῆμα ἐξήτησαν καταφύγιον μετὰ τοῦ πληθυσμοῦ.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Περὶ φθίνοντα τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς ἐπαρχιακῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐνώσεως τῆς ἀγγλικῆς ἐκκλησίας ἐγένετο ἡ ἐτήσια συγκέντρωσις ἐν τῇ ἐν Coventry ἀθύουσῃ τῆς ἁγ. Μαρίας. Τῆς

συγκεντρώσεως ταύτης μετέσχον πλειστοὶ ἐπιφανεῖς ἄγγλοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἐλθόντες ἵνα ἀκούσωσι τὸν ρήτορα αὐτῆς σεβ. μητροπολίτην Θυατείρων κ. Γερμανόν, μέλλοντα νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῆς ἐνώσεως. Ἡ Α. Σ. ἐν τῷ λόγῳ του μεταξύ ἄλλων ἀνέπτυξεν ὅτι ἐφ' ὅσον ὁμιλεῖ περὶ τῆς χριστιανικῆς ἐνώσεως δὲν ἀποκλείει ἐξ αὐτῆς τὴν ρωμαϊκὴν ἐκκλησίαν, ἐτόνισεν ὅμως ὅποιον μέγα πρὸς τὴν μετ' αὐτῆς ἐνωσιν ἀποτελεῖ κώλυμα ἢ ἀδιάλλακτος στάσις τῆς ἐκκλησ. Ρώμης, ἐφ' ὅσον αὕτη ὑποκαθιστᾷ τὴν ἔνωσιν τῆς ἐνώσεως διὰ τῆς ἐνορίας τῆς ὑποτάξεως. Ἀνέπτυξεν ἐπίσης πῶσον μεγάλα ἦσαν καὶ εἶναι αἱ δυσκολίαι τῆς ἐνώσεως μετὰ τῶν προτεσταντῶν, ὧν ἡ μεγίστη ἐγκρατεία εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ρῆξιν τῆς συνεχείας τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐνότητος τῆς διδασκαλίας τῆς. Αἱ δυσκολίαι αὗται τοποθετοῦσι τὴν μετ' αὐτῶν ἐνωσιν ἐπέκεινα τῶν ἀνθρωπίνων προσδοκιῶν καὶ ἐλπιδῶν, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ ὅτι ἀποκλείεται παντάπασιν ἐν τῷ ἀπωτέρῳ μέλλοντι. Εὐκολωτέραν παρέστησεν ὁ ρήτορ τὴν ἐνωσιν μεταξύ τῶν ἐκκλησιῶν ὀρθοδόξου καὶ ἀγγλικανικῆς διὰ τρεῖς λόγους: πρῶτον μὲν ὡς ἐκ τῆς εἰλικρινείας, μεθ' ἧς ἐγένετο ἡ μεταξύ τῶν δύο ἐκκλησιῶν ἐπαφή· δεύτερον δὲ ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς στάσεως ἀμφοτέρων πρὸς τε τὸν προτεσταντισμὸν καὶ τὸν ρωμαϊσμὸν· καὶ τρίτον ὡς ἐκ τῆς κατ' ἀρχὴν συμφωνίας ἐπὶ σημείων τινῶν διαφορᾶς, συμφωνίας ἣτις διεδηλώθη ἴδια κατὰ τὰς τελευταίας ἐν Λάμπειθ συνεννοήσεις. Ἡ Α. Σ. προσέθηκεν εἶτα ὅτι δέον νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι ἡ τιμὴ τῆς εἰς τοῦτο πρωτοβουλίας ἀνήκει εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Καντερβουρίας. Βεβαίως—εἶπεν—εἰς οὐδένα τῶν ὀρθοδόξων ἐκράτησεν ἡ ἰδέα ὅτι ἦλθον νὰ ὑπογράψωσι τοὺς ὄρους τῆς ἐνώσεως μεταξύ τῶν δύο ἐκκλησιῶν· πάντες ὅμως ἐνόησαν ὅτι διὰ τῆς ἐπαφῆς αὐτῶν ταύτης αἱ σχέσεις τῶν δύο ἐκκλησιῶν διευθετοῦνται ἐπὶ νέων βάσεων. Καὶ μόνῃ ἢ δήλωσις ἢ ἀποτελέσασα τὴν τρίτην τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν Λάμπειθ συνεδρίου καὶ ἦτις ἀναφέρεται εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν ἀποτελεῖ τι ἄνευ προηγουμένου ἐν ταῖς σχέσεσι τῶν δύο ἐκκλησιῶν καὶ ὑπῆρξεν οὐκ ὀλίγον εὐνυτέρας συμφωνίας, ἣτις, ὡς ἐλπίζεται, ἡμέραν τινὰ θὰ ἐπιτευχθῇ ὑπὸ τῆς διορισθείσης δογματικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας εἶχε λοιπὸν δίκαιον ἐξαιρῶν τὴν ἐν ταῖς σχέσεσι ταύταις ἐπιτευχθεῖσαν πρῶτον, ἐν τῷ χαρακτηρισμῷ αὐτῶν μὴ περιορισθεῖς εἰς τὰς λέξεις «φιλικά» καὶ «ἀδελφικά», ἀλλὰ προσθέτων ὅτι εἰσηλθὼν εἰς τὸ στάδιον διαπραγματεύσεων περὶ ἐνώσεως.

— Ο σεβ. Ἀρχ. Καντουαρίας διερχόμενος διὰ Παριζίου ἐξῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς μονῆς τοῦ ἀγ. Ἰωάννου, ἧς οἱ πατέρες ἐδεξιώθησαν αὐτὸν μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ σεβασμοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς, εὖθα ἐψάλλε δέησις ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημητρίου Σίμου Μπαλάνου, τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. (Ἱστορικὴ ἐπισκόπησις 1337-1930). Ἀθῆναι 1931. Ἀνατύπωσις ἐκ τῶν ὑπὸ τὰ πνευστήρια «Ἐνασίμων»-τιμητικοῦ τόμου ἐπὶ τῇ ἐπιστημονικῇ 35ετηρίδι τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυ-

σοστόμου. — Χάρις εἰς τὴν εὐτυχῆ ἐμπνευσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Μπαλάνου ἔχομεν σήμερον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας ὁλόκληρον τὴν σχεδὸν ἑκατονταετῆ ἱστορίαν τῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ πρώτης τῆ τάξει Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἡ πραγματεία συνετάχθη ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπισήμων πηγῶν, ἥτοι τῶν πρακτικῶν τῆς σχολῆς καὶ τῆς συγκλήτου, τῶν ἐκάστοτε πρυτανικῶν λογοδοσιῶν, τῶν συλλογῶν τῶν πανεπιστημιακῶν νόμων καὶ διαταγμάτων καὶ τῶν ἄλλων αὐθεντικῶς μεμαρτυρημένων ἐνδοκανεπιστημιακῶν δεδομένων. Οὕτω ἐν αὐτῇ ἀπεικονίζεται σύνολος ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ διοικητικὴ δρασις τῆς πλειάδος τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς κατὰ χρονολογικὴν σειρᾶν, παρέχονται στατιστικαὶ πληροφορίαι περὶ τῆς ἐν αὐτῇ καθ' ὅλον τὸν διαρρέυσαντα αἰῶνα φοιτητικῆς κινήσεως, ἐξαίρθηται ἰδιαίτερος τὰ γενικωτέρως ἐνδιαφερόντος ζητήματα περὶ ἃ κατὰ καιροὺς ἐπισηκολήθη ἢ σχολή, ἐν τέλει δὲ τονίζεται ἡ ἰδιάζουσα σημασία τῆς Θεολογικῆς σχολῆς ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ τῶν ἐπιστημονικῶν σχολῶν συγκροτήματι. «Ἡ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ὑπαρξίς Θεολογικῆς σχολῆς—λέγει ὀρθότατα ὁ σ.—εἶναι πρὸς μεγίστην ὠφέλειαν οὐ μόνον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, διότι μόνον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὁ μέλλον λειτουργὸς καὶ διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκροασθῇ θεολογικῶν μαθημάτων ἐν πνεύματι ἐπιστημονικῷ καὶ συγχρόνως τῶν ἐνδιαφερόντων αὐτὸν μαθημάτων καὶ ἄλλων σχολῶν καὶ νὰ ποτισθῇ τὰ νάματα τῆς ἑλληνικῆς σοφίας. Διὰ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἀκροάσεως καθηγητῶν διαφόρων σχολῶν καὶ τάσεων, ὡς καὶ διὰ τοῦ συγχροτισμοῦ μετὰ φοιτητῶν διαφόρων ἐπιστημῶν καὶ ἀντιλήψεων ὁ μέλλον λειτουργὸς καὶ διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ λάβῃ εἰκόνα ἀληθῆ τῆς κοινωνίας ἐν ἣ μέλλει νὰ δράσῃ καὶ τῶν προβλημάτων, ἅτινα μέλλει νὰ ἀντιμετωπίσῃ, εἶνε δὲ πολὺ προτιμότερον νὰ λαμβάνῃ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἐπίγνωσιν ἀληθῆ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν προβλημάτων αὐτῆς, ὡς καὶ νὰ γνωρίξῃ πῶς ἔχει ἡ κοινωνία ἐν ἣ θὰ δράσῃ τίνες αἱ ἀντιλήψεις καὶ αἱ ἀνησυχίαι τῆς καὶ τίνα τὰ ζητήματα ἅτινα ἀπασχολοῦσιν αὐτήν, παρὰ ἐγκεκλεισμένως ἐν περιβόλῳ σχολῆς ἐν ἣ τῷ παρίστανται τὰ πράγματα ἄλλως ἢ ὅπως ἔχουσιν ἐν τῇ πραγματικότητι, νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς ἀνιδεοὺς τῶν συγχρόνων ἐπιστημονικῶν προβλημάτων καὶ κοινωνικῶν ἀντιλήψεων, ἀνέτοιμος νὰ ἀμυνθῇ καὶ νὰ πολεμήσῃ.» Ἄλλως τε τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς Θεολογικῆς σχολῆς ἐν τῇ οὐσιαστικῇ αὐτῆς συμβολῇ εἰς τὸ ὅλον τοῦ Πανεπιστημίου μορφωτικῶν ἔργων ἐτόνισαν καὶ πολλοὶ πρυτάνεις ἐν τοῖς πρυτανικοῖς λόγοις των, χαρακτηριστικῶς «τρανώτατον τὸ μέγεθος τῆς ἐξ αὐτῆς ὠφελίας» καὶ «ἐξοχὸν τὸν προορισμὸν αὐτῆς», προσθέτοντες ὅτι «διὰ τῆς σχολῆς ταύτης καὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας μόνον δύναται νὰ κατασταθῇ ποτε τὸ ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς μικρᾶς ἡμῶν πατρίδος ἐξακουστόν». Ἡ μελέτη κοσμεῖται διὰ τῶν εἰκόνων τῶν ἀπὸ καταβολῆς τῆς σχολῆς διατελεσάντων καθηγητῶν αὐτῆς. Ἡ ἀξία τῆς πραγματείας εἶνε ἀφ' ἑαυτῆς προφανής.

Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Πάργας Ἀθηναγόρα, Τρεῖς λόγοι ἐκφωνηθέντες κατὰ τὰς ἐθνικὰς καὶ ἱερὰς ἐορτὰς τῆς Πάργας. Ἀθῆναι 1931.—Αἱ ἐορταὶ περὶ ὧν ἐν τῷ τίτῳ τοῦ ὄρου τούτου ἀπὸ πάσης ἐπόψεως τεύχους εἶνε αἱ ἐπὶ τῇ εἰς Πάργαν ἐπαναφορᾷ τῶν ἱερῶν καὶ σεπτῶν αὐτῆς κειμηλίων, τὰ ὅποια φερόντες τὸ δούλειον ἡμᾶς οἱ αἰοίδιμοι Παργαῖοι ἐναπιστεύθησαν πρὸ 106 ἐτῶν εἰς τὴν φύλαξιν τῶν Κερκυραίων.

† Μητροπολίτου Κυζίνου Καλλινίκου: Ἡ πρώτη ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῇ Σύνοδος. Μετὰ καὶ τινων συμπληρωμάτων. Ἱστορικὴ μελέτη. Κων/πολις 1930, σελ. 336.—Εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ περισπουδάστου τούτου ἐκκλησιαστικοῦ ἱστορικοῦ ἔργου ὁ σεβ. συγγραφεὺς εἶχεν ἐπιδοθῆ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ τὸ 1925 συμπληρώσεως δέκα καὶ ἑξ ἑκατονταετηρίδων, ἡ ἔκδοσις ὅμως αὐτοῦ μόνον σήμερον ἐπετευχθῆ. Τὸ ἔργον πληροῖ μίαν πραγματικὴν οὐ μόνον παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ καθ' ὅλου θεολογικῆς

κῆ ιστορικῆ ἐπιστήμῃ ἀνάγκῃν, διότι ἡ μὲν ἑλληνικὴ θεολογικὴ ἐπιστήμῃ στερεῖται σχετικῆς μονογραφίας, καὶ δὴ τοσοῦτον διεξοδικῆς, τὰ δ' ἔργα τῶν ξένων οὔτε τοσαύτην εὐρύτητα ἔχουσιν, οὔτε τὸν δέοντα πρὸς τὰ ζητήματα τῆς ἐν λόγῳ συνόδου προσανατολισμόν. διὰ τοῦτο δ' ἀκριβῶς καὶ ὁ σεβ. συγγραφεὺς περιορίσθη εἰς μόνους τὰς πηγὰς, σπανίως ἀναφέρων τοὺς ξένους. Ἡ ἀξιόλογος συγγραφὴ, ἐφ' ὅσον μάλιστα κατὰ τὴν δὴλωσιν τοῦ

σεβ. συγγραφέως αὐτῆς ἐκθῆται τὰ κατὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ συνόδῳ κατὰ τρόπον προσιτὸν εἰς τὸ πολὺ δημόσιον, μολογουμένως πληροὶ τὸ ἐν τῇ παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῇ ιστοριογραφίᾳ κενόν, δι' ὃ καὶ χάριτες ὀφείλονται εἰς τὸν σεβ. Κυζίκου, ὅτι εἰς τὸ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν προσήνευ πολὺτονον μονογραφίαν, ἀφιερωμένην εἰς ἐν τῶν σημαντικωτέρων γεγονότων τῆς χριστιανωσύνης.

Π Ρ Ο Τ Η Μ Α ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

151 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀργολίδος προκηρῶσει διὰ τὴν 17ην τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους 1931 ἐνεργηθῆσαι ἐν Νέᾳ Ἐπιδαύρῳ καὶ ἀπὸ ὥρας 9—12 τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου αὐτῆς καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἡγουμένου συμβουλίου τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἁγιοῦντος Ταξιαρχῶν πλειοδοτικὴ δημοπρασία ἐκποίησης μίας πέτρας ἐλαιοτριβείου τῆς ἐν λόγῳ μονῆς συμφώνως πρὸς τοὺς δρους τῆς διακηρῶσεως ἢς ἀντίγραφον εὐρίσκεται παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Ἀργολίδος καὶ παρὰ τῷ κ. εἰρηνοδίκῳ Ἐπιδαύρου. Ὡς πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 500 (πεντακοσίων). Διὰ τὰ γίνῃ τις δεκτὸς δέον τὰ καταβάλλῃ προκαταβολικῶς πρὸς τὸν κ. εἰρηνοδίκην Ν. Ἐπιδαύρου λόγῳ ἐγγυήσεως ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν πρώτην προσφορὰν δραχ. 500. Ἄπαντα τὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ τελευταίου πλειοδότου, ὀφείλεται καὶ διάδικον τῆς μονῆς ἐξ οἰασθήσονται αἰτίας δὲν γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸν συναγωνισμόν. Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 4 Μαΐου 1931 ἐντολῇ τοπικοῦ σιλιού τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. Ἐθν. Τράπεζα Ἑλλάδος Ἰποκ/μα Ναυπλίου.

152 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Φωκίδος Ο.Δ.Ε.Π διακηρῶσει διὰ ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐκποίησης τριάκοντα τριῶν ἵππων ἀτιθάσων διαφόρου γένους καὶ ἡλικίας τῆς ἱ. μονῆς τοῦ Προφ. Ἡλίου. Ἡ ἐκποίησης τῶν ἵππων γένησεται ἐνωτικῶς καὶ κατὰ κεφαλὴν κατὰ τοὺς δρους τῆς διακηρῶσεως, τῶν ὁποίων οἱ βουλόμενοι δύνανται τὰ λάβωσι γνῶσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ἱ. μητροπόλεως Φωκίδος. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Ἀμφίσει ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ Ἡσαίου Ἐπισκόπου Σαλώνων ἔνθα καὶ οἱ ἵπποι τὴν 10ην Μαΐου ἔ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἀφ' ὥρας 10—12 π. μ. καὶ ταύτης ἀποτυχούσης ἐπαναλαμβάνεται τὰς προσχερῆς Κυριακὰς μέχρις ἐκπληρωτικῆς ἀποτελέσματος. Ὁ Πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου καὶ α. α. Ἰ. Ἀρχιμ. Ἀναγνίας Μάνος.

153 Τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἱερᾶς μονῆς Βρήχου «ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» προκηρῶσει διὰ, συνεπεία τῆς ἐπ' ἀριθμ. 250 διαταγῆς τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Κορινθίας ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ κόπρος τῶν Λειβαδίων τῆς ἱερ. μονῆς Βρήχου 1) Βαθειᾶς 2) Φρούσις, 3) Πηγαδακίου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Νεμέᾳ τὴν 7ην Ἰουνίου ἔ. ἔτους, πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 2000 διὰ τὰ τρία Λειβάδια. Ἐν ἱερᾷ μονῇ Βρήχου τῇ 4η Μαΐου 1931. Τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον Ἰ. Ἀρχιμ. Χριστόφ. Βλάχος.

154 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π τῆς ἱ. μητροπόλεως Χαλκίδος διακηρῶσει διὰ ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν α) ἢ τετραετῆς μίσθωσις τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος Γουργουβίτης κειμένων ἐλαιοδένδρων τῆς ἱ. μονῆς Ἡλίου ἀντὶ πρώτης προσφορᾶς δρ. 75.000 ἐτησίως καὶ β) ἢ τετραετῆς μίσθωσις τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς κοινότητος Αἰδηφῶ κειμένων ἀγροκτημάτων τῆς ἱ. μονῆς Ἡλίου ἀντὶ πρώτης προσφορᾶς δρ. 5.000 ἐτησίως κατὰ τοὺς δρους τοὺς κατατεθειμένους εἰς τὸ ἐν Ἰστιαίᾳ ὑπόμ. τῆς ἔθν. τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται τὰ λάβωσι γνῶσιν καθ' ἐκάστην. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται τὴν 24 Μαΐου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Ἰστιαίᾳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Ἰστιαίας, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Ἰστιαίᾳ ὑπότος τῆς ἐ-

θνικῆς τραπέζης καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἡγουμένου συμβουλίου τῆς ἱ. μονῆς Ἡλίου. Ἐν περιπτώσει ματαίωσης αὐτῆς ἐνδεὴς οἰουδῆται λόγῳ ἢ μείζονος προσφορᾶς θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὐτὴ καθ' ἐκάστην ἐφ' ἑξῆς Κυριακῇ. Ἐν Χαλκίδι τῇ 5 Μαΐου 1931 Ὁ Πρόεδρος τῆς Χαλκίδος Γρηγόριος.

155 Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. Γρεβῶν διακηρῶσει διὰ ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν μίσθωσιν τῆς θερινῆς βοσκῆς τῶν βοσφημῶν ἐκτάσεων τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικάνορος καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Μπουρίνου τῆς Κοινότητος Χρωμίου, κειμένων ἐν τῇ θάλασσᾳ «Μπούριος» μετὰ τὰ γνωστὰ ἀνεκαθῆν δροια, ἀνηκουσῶν κατὰ τὰ 1]5 μὲν ἐξ ἀδιανεμήτου εἰς τὴν Μονὴν Ἁγίου Νικάνορος, κατὰ τὸ 1]5 δὲ ἐξ ἀδιανεμήτου εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπιτροπὴν Ἁγίου Νικολάου Μπουρίνου τῆς Κοινότητος Χρωμίου, ὑπὸ τοὺς κάτωθι δρους. 1) Ἡ μίσθωσις ἄρχεται τὴν 20ην Μαΐου ἔ. ἔ. καὶ λήγει τὴν 30ην Ὀκτωβρίου 1931. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Κοζάνῃ ἐν συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν καὶ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Κοζάνης, Ἀντου τοῦ Ὑπ. τοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Κοζάνης, τοῦ Ἡγουμένου τῆς ἐνδιαφερομένης Μονῆς καὶ τοῦ διευθύνοντος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς Ἁγίου Νικολάου, ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, τὴν 10ην Μαΐου ἔ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 μεσημβρινῆν. 2) Ἡ πρώτη προσφορὰ διὰ τῆς ὅσᾳ ἀποφασισθῆσεται εἰς 10.000 δραχμῶν. 3) Τὰ συμβολαιογραφικὰ, κηρῶσι καὶ ἔξοδα δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐπιβαρύνονται τὸν τελευταῖον πλειοδότην. 4) Ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀποκρεῖνεται ὅπως προσαγάγῃ ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν διὰ τὴν ὑπογραφήν τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, ὅντα συνυποθῶν μετὰ τοῦ πλειοδότου διὰ τὴν τακτικὴν πληρωμὴν μίσθωματος. Καὶ 5) Οἱ δροι τῆς διακηρῶσεως εἶναι κατὰ θεμῆνοι ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβῶν, τῷ Ὑπ. τοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Κοζάνης καὶ τῷ Συμβολαιογραφείῳ τοῦ κ. Δημ. Πράσσου ἐν Κοζάνῃ, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται τὰ λάβωσι γνῶσιν κατὰ ἐργασίους ἡμέρας καὶ ὥρας. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. Ἰ. Ὁ Γρεβῶν Νικόλαος.

ΔΕΛΤΙΟΝ ἙΚΚΛΗΣΙΑΣ,

ΑΡΧΙΕΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΡΜΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΔΡΧ. 60. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 80. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. 1
ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΩΝ ΔΡΧ. 100
ΜΑΘΗ ΧΟΡΙΩΝ ΔΡΧ. 60. ΙΕΡΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΔΡΧ. 80
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣΟΥΔΑΣΤΩΝ ΔΡΧ. 30

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Δι' ἐμβάσματα καὶ διεκπεραιώσεων: Γραφ. Δ.Ι. Συνόδου
Διὰ τὴν λύνταξιν: Μοσχονησιῶν 12α

Τύπος «Φοῖνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44, — Ἀθῆναι